

BOUWEN MET BURGERS

(WERKTITEL)

Verkiezingsprogramma CDA Alphen aan den Rijn 2014-2018

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Betrokken burgers, nabije gemeente	6
2. Veilig en duurzaam	9
3. Iedereen doet mee	12
4. Een bedrijvige gemeente met voldoende werk	15
5. Goede zorg, dicht bij de mensen	18
6. Sportief in het Groene Hart, betaalbare cultuur	20
7. Niet groeien maar bloeien	22
8. Vitale verbindingen	24
9. Gezonde financiën, lage lasten	26

Inleiding

Voor u ligt de visie van het CDA Alphen aan den Rijn voor de periode 2014-2018. Daar staan we voor, daar gaan we voor, met uw steun.

Dit verkiezingsprogramma is het eerste van de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn, die per 1 januari 2014 wordt gevormd door een fusie van de gemeenten Alphen aan den Rijn, Boskoop en Rijnwoude. Samen met u staan wij voor de uitdaging de nieuwe gemeente succesvol te laten functioneren voor inwoners en bedrijven en instellingen. Dat hebben wij bereikt als u in het dagelijks leven nauwelijks iets merkt van de fusie omdat de dienstverlening van de gemeente gelijk blijft of zelfs verbetert en college en raad voeling hebben met alle kernen.

Het CDA wil samen met inwoners bouwen aan de toekomst. Aan een nieuwe gemeente die begint bij de inwoners en niet in het stadhuis. Die burgers steunt en stimuleert, ze serieus neemt. Een gemeente die het eigen karakter en de identiteit van de kernen en wijken erkent en daarop voortbouwt. Het CDA is geworteld in de lokale gemeenschappen van Aarlanderveen, Alphen aan den Rijn, Benthuizen, Boskoop, Hazerswoude-Dorp, Hazerswoude-Rijndijk, Koudekerk aan den Rijn en Zwammerdam. Wij kennen de kernen en de wijken goed en willen hun eigen karakter zoveel mogelijk waarborgen.

Het CDA staat een actief wijk- en kernenbeleid voor. College, raadsleden en ambtenaren zoeken de bewoners op in de wijken en de kernen. Groepen burgers kunnen met initiatieven komen voor de toekomst van hun wijk of hun kern. Een coördinerend wethouder voor kernen en wijken houdt de vinger aan de pols bij de ontwikkeling en uitvoering van het wijk- en kernenbeleid.

Inwoners van de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn zijn geen klagers maar bouwers. Zij willen de mouwen opstropen en aan de slag gaan, in bedrijven, in verenigingen, als vrijwilligers, als werknemers, als ondernemers, als scholieren. Het CDA wil daarom geen betutteling en verstikkende regels maar mensen prikkelen tot eigen initiatief en aanspreken op eigen verantwoordelijkheid. Het gaat ons om de Kracht van de Samenleving.

Het CDA wil samen met u verantwoordelijkheid nemen voor onze samenleving. Een samenleving die bestaat uit stad, dorpen, kernen, wijken en buurten met straten waar mensen wonen en werken. Het CDA wil dat de Alphenese samenleving zich kenmerkt door actief betrokken en verantwoordelijke bewoners die respect voor elkaar hebben. Een samenleving waar kinderen en volwassenen veilig leven en zorg hebben voor elkaar. Waar ruimte is voor ondernemerschap en eigen initiatieven van mensen zodat leefbaarheid, duurzaamheid, economie en financiële weerbaarheid zich positief ontwikkelen. Wij leggen het accent, ook voor nieuwe Nederlanders, op participatie: meedoen in de buurt, in de school, op het werk, in de sportclub.

Het CDA wil in deze tijden van recessie mensen ondersteunen zich beter voor te bereiden op een flexibele en onzekere arbeidsmarkt. Meedoen in de samenleving maakt mensen weerbaarder. Wij zullen ons ervoor inzetten dat te bevorderen.

Het CDA bouwt aan het welzijn van de inwoners van de nieuwe gemeente. Het CDA staat voor versterking van de regionale economie, maar laat ook het sociale hart spreken, ziet vrijwilligers als het goud van de samenleving en ondersteunt hen waar mogelijk. Het CDA is een partij die het belang van religie en zingeving erkent, die de rol van kerken respecteert en honoreert, vanuit de overtuiging dat het mensen verbindt en leidt tot zorg voor elkaar. Het CDA staat pal voor de rechtstaat en voor de bescherming van de menselijke waardigheid in de samenleving. Ook voelt zij zich vanuit het besef van verbondenheid tussen de generaties geroepen tot zorg voor natuur en cultuur.

Onze nieuwe gemeente mag zich met recht "Hoofdstad van het Groene Hart" noemen. Met meer dan 100.000 inwoners en 132 km² oppervlakte doen we ertoe. We hebben zeven prachtige vitale dorpen met bloeiende gemeenschappen. We beschikken over een krachtige agrarische sector in een

karakteristiek veenweidelandschap. We hebben de Greenport Boskoop die van nationale en internationale betekenis is. En we hebben een grote stad met bijpassende voorzieningen. Wat ons bindt is eenheid in verscheidenheid, is trots op onze regio. Kenmerkend is dat de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn actieve burgers kent, dat we een energieke samenleving zijn waarin gemeente, inwoners, bedrijven en maatschappelijke partijen de handen ineenslaan om iets te bereiken. Niet zeggen hoe het niet moet, maar doen zoals het wel kan. Optimistisch, toekomstgericht, positief en met ondernemingszin, dat kenmerkt onze gemeente en dat willen we als CDA koesteren.

Het CDA wil geen Alphen aan den Rijn dat groter wordt. Verdere groei is niet onze inzet. Onze uitdaging ligt in meer kwaliteit, in wonen in combinatie met een gezondere leefomgeving en meer zorg voor elkaar en voor natuur en cultuur. Daar worden mensen gelukkiger van, vooral als ze daar zelf ook aan hebben meegewerkt.

Het CDA gaat er voor om met goede wegen, prima fietsverbindingen en frequent, betrouwbaar en betaalbaar openbaar vervoer de delen van onze samenleving op een gezonde en veilige manier met elkaar te verbinden, waarbij het belangrijk is dat kinderen veilige routes naar school kunnen gebruiken.

Het hebben van werk en inkomen leidt tot het zich beter kunnen verbinden met je leefomgeving. Dat kan zijn je gezin of je buurt, maar ook je omgeving in de bredere samenleving. Het CDA stimuleert mensen mee te doen in de samenleving, tot het nemen van verantwoordelijkheid daaraan een bijdrage te leveren, bijvoorbeeld met vrijwilligerswerk. En dat ook als een morele verplichting te beschouwen als het inkomen alleen bestaat uit een uitkering.

Alle soorten bedrijven en instellingen, ook de vele ZZP-ers, zorgen voor werk en inkomen. Het CDA wil hun ontwikkeling stimuleren, zeker als zij maatschappelijk verantwoord ondernemerschap laten zien. Van belang is dat bedrijven goed geschoold personeel kunnen aantrekken. Het CDA vindt dat de gemeente, samen met grote instellingen en bedrijven, zich in moet zetten om te komen tot een goede afstemming tussen arbeidsmarkt en onderwijs. Zonodig starten gemeente en bedrijfsleven een lobby om te bewerkstelligen dat instituten voor hoger onderwijs zich in Alphen aan den Rijn vestigen.

Het CDA is er voor alle inwoners, bedrijven en instellingen in de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn. Speciale aandacht heeft het CDA voor twee groepen die het meest kwetsbaar zijn: jongeren en ouderen.

Het CDA wil de jongeren een plek geven in het nieuwe Alphen aan den Rijn, zij moeten het fijn vinden om in onze gemeente te wonen, in welke kern of wijk dan ook. Jongeren moeten de mogelijkheid krijgen zich te ontplooiën op een school die bij hen past en zich te ontspannen en in te spannen bij een (sport)vereniging van hun keuze. Het CDA streeft ernaar dat dit voor ieder met zijn/haar gaven, talenten en gebreken dichtbij huis kan zijn, waar zij zich prettig en veilig voelen in hun eigen omgeving.

Het CDA wil betrokkenheid van de jeugd bij de samenleving al op jonge leeftijd stimuleren. De maatschappelijke stage in het voortgezet onderwijs zal hier een positieve bijdrage aan kunnen leveren, maar ook vanuit (sponsor) projecten en werkbeurten op de basisschool, verenigingen of thuis leren kinderen dat hun bijdrage aan de maatschappij belangrijk is en hen voldoening geeft. Het CDA vindt de stem van de jongeren belangrijk en zal de inbreng en aanbevelingen van de Jongerenraad serieus benaderen. Vanuit hun belevingswereld kunnen zij punten aandragen die er toe doen om onze gemeente voor jongeren aantrekkelijk te houden.

Het CDA vindt dat er genoeg uitgaansmogelijkheden moeten zijn om jongeren aan onze gemeente te blijven binden: initiatieven voor (tent- en school) feesten, jeugdhonken of anderszijds moeten mogelijk zijn, zij het wel getoetst aan de regelgeving.

Het CDA vindt het belangrijk dat er de komende jaren genoeg arbeidsplaatsen zijn voor jongeren. Wij willen dat het plaatselijk bedrijfsleven investeert om jong volwassen op te leiden tot goede

arbeidskrachten, zodat deze jongeren ook in onze gemeente willen blijven wonen. Uiteraard verwachten wij van onze jongeren dat zij zich willen inzetten op school, werk en maatschappij. Mochten zich echter problemen voordoen, dan kunnen zij gebruik maken van de vangnetten die aangeboden worden. Goede voorlichting over de voorzieningen die er zijn is belangrijk.

Het aantal ouderen groeit, ook in het nieuwe Alphen aan den Rijn. Het CDA wil meer politieke aandacht voor ouderen ("zilveren generatie"). Hun vragen en wensen moeten hoger op de agenda komen te staan. Het CDA vindt het wenselijk dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen en leven. Daarvoor is voldoende passende huisvesting een vereiste. Denk aan voldoende seniorenwoningen maar ook aan kleinschalige woonvormen in combinatie met zorgfuncties. Een groot vraagstuk is de eenzaamheid onder ouderen. Om dat tegen te gaan, worden ze zolang mogelijk actief betrokken bij de samenleving, onder meer via vrijwilligerswerk en social media. Verder is goed openbaar vervoer van belang om mobiel te kunnen blijven, evenals winkelcentra en voorzieningen dichtbij huis. De gemeente bevordert dat waar mogelijk.

In dit verkiezingsprogramma begint elk hoofdstuk met een uiteenzetting hoe het CDA tegen het betreffende thema aankijkt. Daarna volgen de punten die het CDA de komende raadsperiode wil bereiken.

Dit programma is tot stand gekomen met de actieve inzet en betrokkenheid van tal van leden maar ook in gesprekken met inwoners en vertegenwoordigers van bedrijfsleven en diverse maatschappelijke instellingen. Dat maakt het tot een evenwichtig en gedragen programma, geïnspireerd vanuit de inbreng van velen. We hopen dat het u zal inspireren om op 13 november 2013 uw stem uit te brengen op het CDA.

HOOFDSTUK 1 BETROKKEN BURGERS, NABIJE GEMEENTE

Iedereen die in de gemeente woont, telt mee. Zo is het een gegeven dat de nieuwe gemeente op 1 januari 2014 ruim 106.000 inwoners heeft. Deze inwoners zijn onze burgers en hun burgerschap heeft betekenis. Burgers hebben een rechtspositie waaraan rechten en verplichtingen zijn verbonden, namelijk:

- De burger heeft rechten en plichten en is betrokken bij de samenleving;
- De gemeente ziet inwoners als mondige burgers en bejegt hen met respect;
- De burger gedraagt zich binnen de grenzen van de wet en is correct naar iedereen, in het bijzonder ook naar hen die maatschappelijke functies verrichten ("fatsoen moet");
- De gemeente heeft burgerschap hoog in het vaandel (respect).

Wij vinden dat een burger écht tot zijn recht komt als hij/zij (actief) betrokken is bij de samenleving. Bij deze opvatting staan burgerzin en gemeenschapsdenken (het gevoel erbij te horen) centraal. Dit vereist een zekere loyaliteit, binding en identificatie met de samenleving.

Het CDA streeft er naar dat alle inwoners kunnen meedoen aan de samenleving. Dit uitgangspunt komt overal terug in onze standpunten en onderscheidt ons van andere partijen. Daarom vindt het CDA dat er een belangrijke rol is voor actieve inwoners in samenwerkingsverbanden, zoals verenigingen, kerken, buurten, woonwijken etc.

Onze samenleving is opgebouwd uit talloze verbanden waarin mensen samen dingen organiseren, samen doelen nastreven of een identiteit delen. Het CDA vindt deze verbanden waardevol en wil ze een eigen volwaardige plaats (met jurisdictie) geven in de relatie tussen burger en de gemeentelijke overheid. Het CDA wil daarmee ook tegenwicht geven aan de neiging van de gemeente - om praktische of ideologische reden - die ruimte zelf in te vullen. De gemeente stimuleert deze vorm van "organisatie en zelfregulering" waardoor zij zelf op afstand kan blijven. Het CDA denkt hierbij vooral aan taken in de openbare ruimte en aan sociale samenhang in de eigen buurt, wijk, of kern. De gemeente geeft samenwerkingsverbanden ruimte - om binnen de grenzen van de wet - te doen wat men samen wil doen.

De huidige adviesraden (Wmo-raad, Cliëntenraad Wwb/WIJ, Wsw-cliëntenraad, Jongerenraad, Sportraad) blijven bestaan. Wel wordt gekeken of er doelgroepen aan deze raden dienen te worden toegevoegd of een nieuwe raad dient te worden opgericht op het moment dat nieuwe beleidsvelden onder gemeentelijke verantwoordelijkheid komen. Indien de adviesraden dat wensen kunnen ze gezamenlijk adviseren. De wijze waarop de raden deze gezamenlijke adviezen willen organiseren wordt aan hen zelf overgelaten.

De gemeente is ook de hoeder van democratische beginselen ten aanzien van samenlevingsverbanden en in de omgang met hen, stelt regels en oefent controle uit. Ingrijpen "achter de voordeur" door de overheid is soms nodig, maar altijd omgeven met uiterste zorgvuldigheid en uitsluitend in het belang van het welzijn van een of meer burgers of de maatschappij als geheel.

De gemeente als de eerste overheid heeft een bijzondere taak in de samenleving. Zij waarborgt, samen met de andere overheden, de (grond)wet en de grondrechten van burgers, organisaties en bedrijven. Zij draagt zorg voor het welzijn van mens en leefomgeving in de brede zin van het woord en voert daartoe een verantwoord toekomstgericht beleid.

De gemeente staat dicht bij haar inwoners en communiceert met hen. Zij maakt daarbij gebruik van moderne middelen - waaronder de nieuwe media. Maar ook het directe contact met bewoners en organisaties is belangrijk. De gemeente kiest het communicatiemiddel dat het beste bij het onderwerp, de zorgvuldigheid en de situatie past. Zij organiseert de dienstverlening zo dicht mogelijk

bij de burger (niet de burger komt naar de gemeente, maar de gemeente komt naar de burger). De wijk- en kernenaanpak moet hierop zijn ingericht.

Iedereen heeft spreekrecht in bijeenkomsten van de raad. Het CDA vindt dat de gemeente via participatie betrokkenheid van inwoners bij de beleidsvorming en de uitvoering van beleid moet bevorderen. Dit levert een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de besluiten van de raad. De raad is gekozen om te besluiten en doet dit met meer gezag op basis van uitkomsten van informatie- en inspraakprocessen. Duidelijkheid vooraf over de status van de participatie is geboden.

De ruggengraat van de nieuwe gemeente bestaat uit de wijken en de kernen waarin mensen samenleven. Het CDA spreekt iedereen aan om actief te zijn en verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen woonomgeving, voor de openbare ruimte, het groen, voor jonge of oudere mensen die aandacht of hulp nodig hebben.

De gemeente voert een actief wijk- en kernenbeleid; zij zoekt de inwoners op, stimuleert hen tot het nemen van initiatieven en faciliteert hen daarbij. Inwoners en maatschappelijke organisaties worden gestimuleerd om met eigen visies en voorstellen te komen voor de toekomstagenda van hun wijk of hun kern. De gemeente ontwikkelt hiervoor beleid en betreft inwoners bij de uitvoering in hun wijk of hun kern. Van belang is dat de wijken en kernen duidelijke aanspreekpunten hebben in de gemeentelijke organisatie. Een coördinerend wethouder voor wijken en kernen moet het proces aanjagen en bewaken.

Indien een omvangrijke groep bewoners in een wijk of kern een eigen wijk- of dorpsraad wil, dan neemt het CDAQ een dergelijk initiatief serieus in overweging.

Het CDA verwacht dat door samenvoeging van de drie ambtelijke apparaten het werk efficiënter gedaan zal kunnen worden en de gemeente beter in staat zal zijn de taken die naar haar worden overgeheveld uit te voeren. Het CDA zet voor de nieuwe organisatie in op klantgerichtheid en dienstverlening, waarbij maatwerk en kwaliteit de sleutelwoorden zijn. Dat betekent een flexibele, laagdrempelige en integrale dienstverlening. Het CDA vindt dat de ambtelijke top in deze zin een cultuuromslag tot stand moet brengen. Samenwerking met andere overheden en in samenwerkingsverbanden moet leiden tot efficiënte uitvoering van projecten en tot besparingen. De gemeente moet een goed werkgever zijn, het nieuwe werken wordt verder uitgedragen, er is oog voor ontwikkeling en scholing. Maar ook zullen de ambtenaren moeten wennen aan hun nieuwe plek en functie. Hier zal tijd en aandacht aan besteed moeten worden.

De gemeente is onderdeel van meerdere samenwerkingsverbanden onder het motto 'zelfstandig als het kan, samen als het beter moet en tot meer resultaat leidt'.

Het CDA wil dat de gemeente vanuit haar eigen kracht een trekkende rol gaat vervullen als centrumgemeente in de regio. De nieuwe gemeente richt zich op samenwerking in het Groene Hart (bundeling krachten natuur, recreatie en economie en ook voor politie en brandweerzorg) en met de gemeenten in Holland Rijnland (economie, scholing, werkgelegenheid en infrastructuur). Regionale samenwerking moet zich richten op de lobby naar Provincie, Rijk, Europa en - als de schaal dat vereist - op bundeling van krachten bij de uitvoering van beleid. Het CDA is van mening dat andere samenwerkingsrelaties slechts worden aangegaan als er een objectief vast te stellen doel is in het belang van de gemeente en dan uitsluitend voor een bepaalde tijd. Bij regionale samenwerking dient in de optiek van het CDA sprake te zijn van een democratisch gelegitimeerd netwerkverband, dat periodiek wordt geëvalueerd op nut en noodzaak en zo nodig wordt herijkt.

Het CDA staat in de omgang van raad en college onderling en van de raad en de bestuurders een bestuurscultuur voor die open is, gebaseerd op respect voor elkaar en op democratische beginselen. Ook hier geldt: "fatsoen moet".

Het CDA wil:

- *inspraak en participatie van inwoners stimuleren;*
- *een coördinerend wethouder voor de dorpen, kernen en wijken;*
- *een zorgvuldige en correcte communicatie met en dienstverlening voor alle inwoners;*
- *een actief wijk- en kernenbeleid;*
- *een coördinerend wethouder voor kernen en wijken;*
- *excellente dienstverlening door het ambtelijk apparaat, waarin de burger centraal staat en servicenormen worden nagestreefd;*
- *dat alle openbare vergaderingen voor mensen met een beperking plaatsvinden in ruimten die toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers en die voorzieningen hebben voor slechthorenden, zoals een ringleiding of een FM-installatie;*
- *dat de gemeente een goede werkgever is, die het nieuwe werken stimuleert, oog heeft voor de ontwikkeling van medewerkers en aandacht heeft voor de veranderde werkomstandigheden na de fusie;*
- *bundeling van regionale krachten waar nodig voor een effectieve lobby naar provincie, rijk, Europa;*
- *een bestuurscultuur die uitgaat van openheid, respect, democratische beginselen en fatsoen.*

HOOFDSTUK 2: VEILIG EN DUURZAAM

Veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Iedereen moet zich veilig voelen: in huis, in de directe woonomgeving, op de school, op het werk, in de vele publieke voorzieningen en in de publieke ruimte. Niet alleen overdag maar ook 's nachts. Veiligheid begint voor het CDA bij inwoners zelf die verantwoordelijkheid nemen door alert te zijn op onveilige situaties en deze te signaleren. Voorkomen is immers beter dan genezen. De gemeente scheidt de randvoorwaarden voor een veilige samenleving door – samen met maatschappelijke organisaties zoals woningbouwcorporaties – te zorgen voor een veilige inrichting van de openbare ruimte met o.a. voldoende verlichting. En door bewoners te helpen bij eigen initiatieven die een veilige leefomgeving bevorderen. Denk aan Burgernet, buurtpreventie, maar ook aan bewoners met 'groene vingers' die zelf voor onderhoud van het groen in de buurt en de straat zorgen. Het CDA wil een Buurt Informatie Netwerk (BIN) inrichten, als samenwerkingsverband tussen bewoners, politie en gemeente, met als doelstelling de veiligheid en leefbaarheid in een wijk te verbeteren. Wijkbewoners kunnen de politie helpen door lid te worden van BIN. Veiligheid betekent ook dat je elkaar in de straat of buurt kent. Het CDA wil sociale samenhang in de gemeente bevorderen en stimuleren dat bewoners samen aan de slag gaan.

De politie vervult, net als de brandweer en de ambulancedienst, een belangrijke rol bij de invulling en de beleving van veiligheid door de inwoners. Voldoende, goed zichtbare politie en snelle reactie op signalen van burgers zijn daarbij van belang. In het bijzonder de wijkagent brengt veiligheid dicht bij de mensen. Het CDA wil dat deze nog meer zichtbaar aanwezig is op niveau van wijken en buurten.

Het CDA is voorstander van eigen toezicht en handhaving door de gemeente, gericht op veel voorkomende kleine vergrijpen zoals parkeerovertredingen, hondenpoep buiten de uitlaatplaatsen, het storten van afval in de openbare ruimte en graffiti. Cameratoezicht is een effectief middel dat het gevoel van veiligheid verhoogt.

Het CDA wil een actieve invulling van het toezicht op de Drank- en Horecawet. Ontmoediging van alcoholgebruik onder jongeren is daarbij speerpunt. Maatregelen die het CDA daarbij voorstaat zijn: voorlichting op scholen, niet stunten met prijzen, regels voor alcoholgebruik in de openbare ruimte en in buurthuizen en kantines, geen alcohol bij feesten en evenementen voor jongeren, adequate handhaving en toezicht.

Niet alleen in de openbare ruimte moeten mensen zich veilig voelen, maar vooral ook in de beslotenheid van het gezin is veiligheid belangrijk voor het evenwichtig kunnen opgroeien en voor een evenwichtige relatie. Huiselijk geweld moet worden voorkomen en znodig worden aangepakt.

Brandveiligheid en verkeersveiligheid dienen onverminderd aandacht te krijgen, evenals bouwtechnische veiligheid. Bij de verkeersveiligheid ligt het accent op kwetsbare groepen zoals jongeren en ouderen maar ook op fietsers en voetgangers.

Het CDA is geen voorstander van coffeeshops, maar accepteert het bestaande beleid, dat uitgaat van maximaal twee (2) coffeeshops. Liever echter wil het CDA terug naar een (1) coffeeshop, gevestigd op een passende locatie in de stadskern Alphen aan den Rijn. Coffeeshops in de dorpskernen zijn voor het CDA niet acceptabel. Ook dient een coffeeshop niet gevestigd te zijn in de buurt van kwetsbare objecten, zoals scholen.

Het CDA wil onze aarde bewoonbaar houden voor de generaties na ons, voor onze kinderen en hun kinderen. Dankzij het CDA staat duurzaamheid opnieuw op de gemeentelijke agenda. Wij willen een gemeente die klimaatneutraal is, die evenveel energie opwekt als zelf verbruikt. Daar is heel wat voor nodig. Gelukkig zijn veel bedrijven en instellingen allang overtuigd van het belang om duurzaam

te werken en produceren. Net als veel mensen heel goed weten wat milieuverantwoord is. Alleen handelen ze er niet altijd naar.

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld. Dat betekent o.a. dat zij haar milieutaken met betrekking tot bijvoorbeeld openbaar groen en water, afval e.d. adequaat uitvoert. Dit is immers van belang voor een gezonde leefomgeving. Maar ook door duurzame investeringen in gemeentelijke objecten en milieuvriendelijk onderhoud geeft de gemeente inhoud aan haar voorbeeldfunctie. Voor de dekking van de kosten daarvan kunnen de bestaande budgetten worden aangewend.

De gemeente stimuleert duurzaamheid bij bewoners en bedrijfsleven. Denk bijvoorbeeld aan voorlichting voor deze doelgroepen. Ook in het scheppen van een positief ontwikkelingsklimaat voor bedrijven op het gebied van duurzame innovatie – zoals startups, kennisuitwisseling, e. d. – ziet het CDA een gemeentelijke rol. Het actief stimuleren van bepaalde vormen van verantwoorde energieopwekking valt daar eveneens onder. Het CDA denkt dan met name aan zonne-energie en biomassa, minder aan windenergie. Het CDA is geen voorstander van hoge windmolens die het open landschap en daarmee het Groene Hart aantasten.

Het CDA gelooft niet in een tegenstelling van milieu en economie maar juist in de onderlinge verbinding van die twee. Een duurzame samenleving is ook een economisch vitale samenleving. De economische meerwaarde van groen, water en milieu kan zichtbaar worden gemaakt en omgezet in een investeringsstrategie. In Nederland hebben de TEEB-steden (The Economics of Ecosystems and Biodiversity) het initiatief hiertoe genomen. Het CDA vindt dat aansluiting daarbij past bij het karakter van de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn.

Het CDA wil:

- *voldoende politie, die zichtbaar is, op straat in de wijken en de kernen, maar ook op de sociale media;*
- *minimaal het huidige niveau van toezicht en handhaving binnen de gehele gemeente: van voldoende omvang en niveau, goed toegerust en werkend op een klantgerichte wijze;*
- *actieve invulling van het toezicht op de Drank- en Horecawet, waarbij ontmoediging van alcoholgebruik onder jongerenspeerpunt is;*
- *aandacht voor de aanpak van huiselijk geweld;*
- *actief toezicht – via de brandweer – op de brandveiligheid van o.a. horecagelegenheden, bedrijven, evenementen;*
- *actief terugdringen van het aantal valse brandmeldingen;*
- *dat de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn als grootste gemeente in de Veiligheidsregio een voorbeeldfunctie vervult en derhalve met een actueel veiligheidsplan goed is voorbereid op rampen en incidenten;*
- *intensivering van het verkeersveiligheidsbeleid, prioriteit bij veilige school-huisroutes en de bereikbaarheid van verzorgings- en verpleeghuizen en winkelcentra;*
- *een verplichting tot opstellen van een veiligheids-effectrapportage bij nieuwbouw dan wel grootschalige verbouw en renovatie;*
- *het bestaande coffeeshopbeleid accepteren: maximaal twee (2) coffeeshops, maar liever naar een (1);*
- *voldoende groen en voldoende schoon water in het nieuwe Alphen aan den Rijn;*
- *afspraken over maaien openbaar gebied zonder gebruik van bestrijdingsmiddelen en over extensief en bloemrijk beheer waar het kan, met uitzondering van begraafplaatsen en sportvelden; de afspraken zijn zodanig dat geen overlast ontstaat voor de agrarische productiegebieden;*
- *een nieuwe distelverordening en adequate handhaving daarvan;*
- *stimuleren van ondergrondse afvalinzameling naar voorbeeld van de kern Alphen aan den Rijn;*
- *het zwerfafval op straat terugdringen;*

- *een impuls geven aan duurzaam bouwen door in te zetten op meer duurzaamheidsvoorzieningen in gemeentelijke gebouwen en infrastructuur, zoals het toepassen van duurzame grondstoffen, materialen en energie;*
- *laten meelopen van de investeringen/impuls in duurzaamheid in andere budgetten zoals vervanging en onderhoud van gebouwen en infrastructuur;*
- *voortzetten van de Duurzaamheidsprijs “Energiezuinig wonen” van de gemeente Rijnwoude en bekendmaking van de goede ideeën, zodat andere inwoners deze kunnen navolgen;*
- *meer voorlichting aan inwoners over zuinig gebruik van fossiele brandstoffen en een stimuleringsbeleid om bewoners zelf investeringen en aanpassingen in hun huis te laten doen;*
- *een positief ontwikkelingsklimaat voor bedrijven op gebied van duurzame innovatie;*
- *meer gebruik maken van beschikbare rijkssubsidies en via de daarvoor geëigende kanalen bepleiten van nieuwe subsidies voor zonnepanelen, groene daken, warmte en koude opslag en meer elektrische auto's (vb. laadpalen);*
- *aansluiten bij het initiatief van een aantal steden, dat de economische meerwaarde van groen, water en milieu in de gemeente zichtbaar maakt en omzet in een investeringsstrategie (The Economics of Ecosystems and Biodiversity/TEEB-stad).*

HOOFDSTUK 3 IEDEREEN DOET MEE

Goed onderwijs is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van kinderen. In combinatie met de opvoeding binnen het gezin vormt de school een broedplaats waar een kind zich veilig moet kunnen ontwikkelen, individueel en in de groep. Dat betreft zowel het basis- als het voortgezet onderwijs. De gemeente bemoeit zich wat het CDA betreft niet met de inhoud van het onderwijs. De school is – binnen wettelijke kaders – zelf verantwoordelijk hoe het onderwijs wordt ingevuld. Het CDA wil dat vooral ouders verantwoordelijkheid nemen voor het onderwijs van hun kinderen, door actieve deelname en betrokkenheid. Dat geldt zowel voor het bijzonder als voor het openbaar onderwijs. Het CDA staat pal voor de keuzevrijheid van ouders als het om scholen gaat.

De gemeente draagt zorg voor goede, moderne en veilige schoolgebouwen die toekomstbestendig zijn. Er is een meerjarenprogramma onderwijshuisvesting dat steunt op een verantwoorde financiële onderbouwing. De gemeente zorgt ook voor een verantwoorde fysieke omgeving van de school en voor veilige schoolhuisroutes. Goede spreiding van basisscholen over de gemeente is belangrijk. Het CDA wil dat iedere kern in de nieuwe gemeente tenminste een levensvatbare basisschool heeft. En dat ook in de kernen de onderbouw van het voortgezet onderwijs behouden blijft.

Wat betreft het voortgezet onderwijs koestert het CDA de situatie in de kern Alphen aan den Rijn met 3 grotere scholen die elk afzonderlijk en gezamenlijk een voldoende gevarieerd aanbod hebben van vakken en studierichtingen. Deze scholen hebben ook een belangrijke regionale functie. De gemeente bevordert de samenwerking tussen deze scholen, onder meer wat betreft de huisvesting, ook met die in de andere kernen.

Het CDA wil dat het overleg tussen gemeentebestuur en schoolbesturen - zowel primair onderwijs als voortgezet onderwijs - niet beperkt blijft tot wettelijk verplichte onderwerpen, maar ook onderwerpen omvat die scholen direct aangaan (bijvoorbeeld (verkeers)veiligheid, schooltijden) of liggen op het snijvlak met de samenleving. Dit betreft onder meer sport, cultuur, (geestelijke) gezondheid (alcohol, drugs, obesitas, anorexia, pesten) en de afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Zonodig worden afspraken gemaakt voor een gezamenlijke aanpak om excessen te voorkomen dan wel te bestrijden.

Het CDA is voorstander van de maatschappelijke stage, die leerlingen bijbrengt hoe belangrijk maatschappelijke participatie en vrijwilligerswerk zijn. De gemeente moet de maatschappelijke stage ondersteunen, onder andere door zorg te dragen voor overleg tussen scholen en maatschappelijke organisaties.

Het CDA is voorstander van de opbouw van een modern onderwijs- en kenniscluster met betrekking tot de Greenport Boskoop (groen onderwijs). De kern Alphen aan den Rijn biedt perspectieven voor de vestiging van een transport- en logistiek kenniscluster op het niveau van hoger onderwijs. Als grote gemeente in het Groene Hart is Alphen aan den Rijn een aantrekkelijke vestigingsplaats voor (neven)vestigingen van hogescholen of zelfs universiteiten.

Het CDA wil samenhang in de samenleving. Kennen en gekend worden, is het motto. Geen samenleving waarin mensen langs elkaar leven en anoniem door het leven gaan. Integratie door middel van participatie in plaats van segregatie. Dit betekent onder meer dat eenzijdige bevolkingsopbouw en –samenstelling van wijken moet worden voorkomen of tegengegaan. De gemeente is niet alleen een smeltkroes van mensen met verschillende culturele en religieuze achtergronden, maar kent – in toenemende mate - ook mensen die vanwege hun hoge of lage opleidingsachtergrond in sociaaleconomisch opzicht verschillen. Die laatste groep ondervindt in toenemende mate problemen met de aansluiting bij de zich snel ontwikkelende samenleving. In deze tijd is vereenzaming een groot vraagstuk, niet alleen bij ouderen maar ook bij alleenstaanden. De gemeente moet de randvoorwaarden scheppen dat iedereen kan blijven meedoen. Het gaat dan om toegankelijkheid van gebouwen, maar ook over voldoende (kleinschalige) activiteiten om mensen in zingevend contact te kunnen brengen met elkaar.

De zorg voor samenhang in de samenleving is niet alleen een taak voor de gemeente, maar voor alle inwoners van het nieuwe Alphen aan den Rijn. Inzet van vrijwilligers is daarbij onmisbaar. Daarom wil het CDA dat mogelijkheden om hun inzet te waarderen blijven bestaan.

In de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn wonen en werken vele minderheidsgroepen die alle in meer of mindere mate zijn geïntegreerd. Veel mensen uit deze groepen zijn succesvol op de maatschappelijke ladder en ontwikkelen zich. In een aantal specifieke situaties is dat niet of minder het geval en is er aandacht en beleid nodig om achterstanden om te buigen.

Een belangrijke integratievraag van de komende jaren ligt in het gevoel van eenwording en eenheid onder alle inwoners van de nieuwe gemeente zodat zij zich onderdeel en burger weten van de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn. Een oude naam maar een nieuwe gemeente met meerdere kernen die allemaal een eigen historie en identiteit hebben. Vanuit die veelzijdigheid moet een nieuwe gemeenschappelijke identiteit en toekomst groeien.

Het CDA wil:

- *bij ver- en nieuwbouwplannen voor scholen in goed overleg met schoolbesturen inzetten op een brede maatschappelijke functie van de school voor de wijk, bij voorkeur met een combinatie van functies in hetzelfde gebouw;*
- *voortzetting van het regelmatige overleg met schoolbesturen over zaken die het onderwijs direct aangaan, alsmede over raakvlakken tussen onderwijs en maatschappelijke ontwikkelingen;*
- *actief de (verkeers)veiligheid rond scholen blijven verbeteren en, waar nodig, veilige school-huisroutes maken;*
- *overleg tussen gemeente en scholen over de wenselijkheid van schooltijden waarbij dagprogramma's ontstaan voor kinderen, zodat ouders in staat zijn school en werk te combineren;*
- *scholen stimuleren aandacht te besteden aan beweging en sport;*
- *dat ouders zelf zorgdragen voor het leren zwemmen door hun kinderen of anders dat scholen dit op eigen initiatief organiseren. Ouders die zwemlessen niet kunnen betalen, kunnen een beroep doen op de regelingen in het kader van het minimabeleid;*
- *in samenwerking met het onderwijs en het bedrijfsleven actief beleid blijven voeren met betrekking tot een adequate aansluiting van het onderwijs in de regio op de arbeidsmarkt;*
- *scholen stimuleren in het onderwijs aandacht te besteden aan de ligging in en betekenis van het Groene Hart;*
- *het belang onderstrepen van de maatschappelijke stage, die leerlingen bijbrengt hoe belangrijk maatschappelijke participatie en vrijwilligerswerk is;*
- *ondersteuning van de maatschappelijke stage door de gemeente;*
- *een gemeentelijke strategie voor de ontwikkeling van een kennis- en innovatiecluster rond de Greenport Boskoop;*
- *een gemeentelijke lobby voor het binnenhalen van een (neven)vestiging van een instelling voor hoger onderwijs;*
- *inzetten op actieve bestrijding van vereenzaming, vooral onder ouderen, door hen te betrekken bij tal van activiteiten en door het overeind houden van een netwerk aan kleinschalige voorzieningen en activiteiten;*
- *waar nodig verbetering van de toegankelijkheid voor mindervaliden van gebouwen en voorzieningen (denk aan bushaltes);*
- *het belang van de inzet van vrijwilligers, maar ook van jongeren en kinderen die iets speciaals voor de stad, hun kern of wijk hebben betekend, blijven onderstrepen, door hen in het zonnetje te zetten en te bedanken voor hun inzet;*
- *blijven zorgen dat ouderen zo lang als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen;*
- *analfabetisme en laaggeletterdheid actief blijven bestrijden;*

- *activiteiten tussen de kernen over en weer stimuleren, zodat inwoners van de nieuwe gemeente elkaar leren kennen en de betrokkenheid op de nieuwe gemeente groeit.*

HOOFDSTUK 4 EEN BEDRIJVIGE GEMEENTE MET VOLDOENDE WERK

De economische en financiële crisis gaat aan de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn niet voorbij. Ook het bedrijfsleven ondervindt de gevolgen. Desondanks blijven bedrijven de motor van onze economie. Het bedrijfsleven, groot-, klein- en winkelbedrijf, agrarische bedrijven en ZZP-ers, draagt bij aan de welvaart van onze gemeente, maar ook aan de werkgelegenheid en duurzaamheid van onze samenleving. Ook, of misschien wel juist, in deze moeilijke economische omstandigheden liggen er kansen voor ondernemers om zich te onderscheiden, nieuwe doelgroepen aan te boren, of op een andere manier klanten aan zich te binden. Het CDA vindt dat gemeente en bedrijfsleven, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, maar in overleg met elkaar, de randvoorwaarden moeten scheppen voor een goed ondernemersklimaat. Dat kan op veel manieren, zoals in de vorm van een werkgeverspunt in het stadhuis, waarbij een werkgever slechts één contactpersoon heeft, periodiek overleg tussen gemeente en ondernemers, of beperking van administratieve lasten voor ondernemers. Maar ook door de relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven te bevorderen en een goed vestigingsklimaat te scheppen voor een op de Alphense behoefte afgestemd scala aan opleidingsrichtingen en – niveaus.

Het CDA wil maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) bevorderen en dit begrip breed invullen; niet alleen door rekening te houden met tewerkstelling van mensen die op afstand staan van de arbeidsmarkt, maar ook met zaken als arbeid(svoorwaarden), sponsoring, voorlichting. Het CDA zet zich ervoor in om in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid rekening te houden met MVO.

Het CDA respecteert het karakter van de zondag en heeft geen behoefte aan uitbreiding van het huidige aantal afgesproken koopzondagen, conform de wettelijke regeling van maximaal 12 per jaar. De invulling ervan kan per kern verschillen, altijd in goed overleg met de betrokken winkeliers.

In de huidige economische situatie waarin bedrijfspanden leeg staan en de behoefte aan nieuwe panden drastisch afneemt, vindt het CDA dat de gemeente niet actief nieuwe bedrijfsterreinen moet ontwikkelen. Herstructurering krijgt voorrang boven het ontwikkelen van nieuwe terreinen. Bij bedrijventerreinen waarvoor de benodigde procedures reeds zijn doorlopen bijvoorbeeld Steekterpoort, wordt slechts ontwikkeling door andere partijen gestimuleerd.

Bij het herplaatsen van bedrijven of het vestigen van nieuwe bedrijven is het belangrijk de functie van het bedrijf en de mogelijke gevolgen voor de leefomgeving als uitgangspunt te nemen. Dit betekent vestiging van kantoren zoveel mogelijk bij verkeersknooppunten, ter voorkoming van verkeersoverlast in woonwijken. Loonbedrijven staan zo dicht mogelijk aan de randen van de gemeente, bij uitvalswegen, als bijdrage aan de verkeersveiligheid in de kernen. Als bedrijfsverplaatsingen nodig zijn moet er daarvoor flankerend beleid zijn.

De Greenport Boskoop, gelegen tussen de grote bloemenveilingen, heeft een schitterend centrale plek en vormt een versterking met Westland/Oostland en Aalsmeer. Deze centrale plek zorgt ervoor dat de distributie vanuit dit gebied zeer efficiënt werkt; dat moet behouden blijven. In de nieuwe economie die veel groener zal zijn (groene daken, wanden, wegen etc.) liggen voor de boomkwekerij enorme (expansie)mogelijkheden, die zoveel mogelijk benut moeten worden.

Het CDA acht de betekenis van de Greenport voor de gemeente van dusdanig belang, dat zij pleit voor een aparte portefeuille Greenport.

Van mensen die zoeken naar werk wordt inzet gevraagd en flexibiliteit. Niet alleen uitkijken naar dezelfde functie bij een andere werkgever, maar breed zoeken naar mogelijkheden om met werk een inkomen te verwerven. Werk draagt immers in belangrijke mate bij aan het geluk van mensen doordat het een sociaal netwerk biedt, dagritme geeft en omdat het een bijdrage levert aan onze samenleving. Werk leidt ertoe dat mensen verantwoordelijkheid kunnen dragen voor zichzelf en voor hun omgeving.

Het CDA wil dat er niet zonder meer wordt berust in de bestaande situatie van mensen, maar dat blijvend wordt gekeken naar het ontwikkelen van hun mogelijkheden. Het CDA is van mening vindt dat participatie altijd tot de mogelijkheden moet behoren. Wanneer dat niet zelfstandig mogelijk is, wordt hulp geboden. Deze is primair gericht op zelfstandig voorzien in inkomen. Lukt dat niet, dan kan de gemeente instrumenten als re-integratietrajecten of beschutte werkplekken inzetten. Hierbij is samenwerking tussen gemeente en bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties nodig, maar ook samenwerking binnen het stadhuis. Het kan dan gaan over de ontwikkeling van projecten of het bieden van arbeidsplaatsen. Werkgevers die in het kader van de uitstroom uit een gemeentelijke uitkering mensen in dienst nemen, mogen daarbij rekenen op gemeentelijke ondersteuning. Het bieden van hulp aan hen die dat niet alleen kunnen en het tegelijk streng toezien op naleving van de afspraken bij geboden hulp en eventueel toepassen van sancties, gaan hand in hand.

Het CDA wil:

- *gezamenlijke inspanning van gemeente en bedrijfsleven voor de ontwikkeling van goede randvoorwaarden voor het Alphense ondernemersklimaat, bijvoorbeeld op het gebied van infrastructuur en scholing van personeel;*
- *een werkgeverspunt in het stadhuis, waarbij een werkgever slechts één contactpersoon heeft, ongeacht het onderwerp waarover hij contact heeft met de gemeente;*
- *de verbinding onderneming, onderwijs en gemeente structureren en versterken;*
- *voortzetten van het regelmatig overleg en de samenwerking tussen de gemeente en organisaties die ondernemers ondersteunen of die hun belangen behartigen;*
- *ondernemers ruimte bieden om te ondernemen, waarbij datgene wat gemeente en ondernemer gezamenlijk willen bereiken het uitgangspunt vormt;*
- *ondernemers zo min mogelijk belasten met regelgeving. Dat betekent: zo eenvoudig mogelijke vergunningverlening en vereenvoudiging van administratieve processen;*
- *maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) bevorderen en dit begrip breed invullen; niet alleen door rekening te houden met tewerkstelling van mensen die op afstand staan van de arbeidsmarkt maar ook met zaken als arbeid(svoorwaarden), sponsoring, voorlichting;*
- *een gemeentelijk aanbestedingsbeleid dat rekening houdt met een brede invulling van het begrip Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen;*
- *niet meer dan het huidige maximum van 12 koopzondagen per jaar, aansluitend bij de huidige wettelijke regeling;*
- *geen actieve ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen door de gemeente;*
- *herstructurering van bedrijventerreinen boven de ontwikkeling van nieuwe;*
- *gezamenlijke inzet van gemeente en bedrijfsleven voor een optimaal resultaat bij herstructurering van bedrijventerreinen;*
- *voor bedrijfsverplaatsingen flankerend beleid ontwikkelen;*
- *een aparte portefeuille Greenport;*
- *investeren in regionale contacten met de gemeenten Westland en Aalsmeer;*
- *dat de hulp aan mensen die een beroep op de gemeente doen primair gericht is op het zelfstandig in een inkomen kunnen voorzien;*
- *dat als iemand zich meldt voor een uitkering direct wordt gekeken naar zijn of haar arbeidsmogelijkheden, maar ook naar welke hulp en ondersteuning nodig is;*
- *re-integratie- en/of participatietrajecten voor mensen die er niet in slagen zonder hulp een baan te krijgen; mits zij zich voldoende hebben ingezet om zelfstandig een inkomen te krijgen, of op voorhand al duidelijk is dat zij zonder hulp geen werk kunnen vinden;*
- *werkplekken in een minder veeleisende / beschutte omgeving voor mensen die door in de persoon gelegen omstandigheden niet in staat zijn het minimumloon te verdienen op de reguliere arbeidsmarkt;*

- *samen met het bedrijfsleven en grote instellingen als ziekenhuizen, ontwikkelen van projecten met niet met het bedrijfsleven concurrerende activiteiten, die mensen in staat stellen vaardigheden of kennis op te doen;*
- *goede samenwerking tussen de gemeente en maatschappelijke organisaties en tussen gemeentelijke afdelingen onderling, ten behoeve van mensen met een uitkering die financiële problemen hebben of dreigen te krijgen;*
- *dat mensen van wie blijkt dat de inzet voor het verkrijgen van werk onvoldoende is, na een waarschuwing, een korting op de uitkering krijgen;*
- *dat de gemeente passend toeziet op het nakomen van de verplichtingen die tegenover het krijgen van een uitkering staan;*
- *gemeentelijke ondersteuning in de vorm van ontlasting van administratie en begeleiding bij mogelijke problemen van werkgevers die in het kader van uitstroom uit een gemeentelijke uitkering mensen in dienst nemen;*
- *actieve informatie over de regelingen die er zijn voor mensen met een minimuminkomen, op de wijze zoals het Overleg Samenwerkende Ouderenbonden dat voorstaat.*

HOOFDSTUK 5 GOEDE ZORG, DICHT BIJ DE MENSEN

Het sociale domein staat aan de vooravond van grote veranderingen. Tot 1 januari 2015 decentraliseert de rijksoverheid een aantal taken naar de gemeenten, onder gelijktijdige korting van het budget. Het betreft lichtere zorg en begeleiding en ondersteuning uit de AWBZ, jeugdzorg en werk. Op dit moment – mei 2013 – is in het rijksbeleid nog veel niet duidelijk. Vanwege het beperkte budget dat de gemeenten krijgen voor deze nieuwe taken zullen er keuzes gemaakt moeten worden. Het CDA hanteert daarbij de volgende uitgangspunten.

Eigen verantwoordelijkheid

In principe is ieder mens verantwoordelijk voor zijn eigen leven. Zelfstandig deel kunnen nemen aan de maatschappij is daarvan een uiting. Door de fysieke en maatschappelijke inrichting van de gemeente zorgt het gemeentebestuur ervoor dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen functioneren. Als mensen dat niet (meer) meer kunnen, moeten zij in staat gesteld worden zo lang mogelijk de regie te behouden over hun eigen leven. Hulp en zorg moeten gericht zijn op het aanboren van de eigen kracht van mensen. Indien nodig moet er een vangnet aanwezig zijn.

Voorzorg

Voorkomen is beterHet zo lang mogelijk zelfstandig kunnen functioneren bevordert de kwaliteit van leven en voorkomt een beroep op voorzieningen. Het CDA zet daarom in op vroegsignalering, het wegnemen van oorzaken en/of belemmeringen en preventie. Voorlichting over risico's hoort eveneens in dit rijtje thuis. Dat geldt ook voor een sociale kaart voor alle bewoners in de wijk/de kern.

Nabijheid van voorzieningen

Voorzieningen moeten zo dicht mogelijk bij huis aanwezig zijn; in de wijken of in de kernen. Dit maakt ze bereikbaar voor hen die ze nodig hebben. Dit geldt in ieder geval voor eerstelijnsvoorzieningen zoals, huisarts, fysiotherapeut. Vooral voor jongeren en ouderen vinden bij voldoende belangstelling in de wijk of kern ook activiteiten plaats die gericht zijn op ontspanning en ontmoeting. Per wijk/kern kan een andere invulling van voorzieningen nodig zijn. De invulling en prioriteiten bepalen de partners in de wijk – van woningcorporatie tot wijkagent en van kerken tot verpleeg- en verzorgingshuizen – gezamenlijk.

Nabijheid van voorzieningen maakt het mogelijk de eigen kracht van mensen te stimuleren en hun sociale netwerk te betrekken.

Integrale aanpak.

Samenhang en samenwerking tussen de voorzieningen is voor een goede aanpak van problemen van belang. Hulpverleners werken met elkaar samen als "schakels in een keten", waarbij het belang van de zorgvrager centraal staat. De gemeente bevordert deze zgn. ketenzorg. Waar meerdere hulpverleners betrokken zijn, wisselen zij informatie uit en stemmen zij de hulpverlening met elkaar af. Zij zorgen ervoor dat in onderling overleg één hulpverlener of instelling als coördinator wordt aangewezen.

Toegankelijk en betaalbaar

Voor noodzakelijke voorzieningen mogen erg geen drempels bestaan. Toegang tot gespecialiseerde voorzieningen kan via een poortwachter verlopen. Mensen die door omstandigheden langdurig op hulp zijn aangewezen moeten daarvoor, afhankelijk van wet- en regelgeving, een beroep kunnen blijven doen op de gemeente.

Waar professionele zorg is geïndiceerd moeten de middelen geborgd zijn; in ieder geval waar compensatie op andere wijze niet mogelijk is.

Goede ondersteuning van mantelzorgers

Mantelzorg is altijd vrijwillig en kan nooit verplicht worden gesteld. Mantelzorg doet een zwaar beroep op de omgeving van zieken, gehandicapten en ouderen. In deze tijd waarin de overheid vraagt om via mantelzorg onze naasten te helpen, is het van belang dat er voorzieningen zijn die mantelzorgers ondersteunen en waarop zij in tijd van nood kunnen terugvallen. Daarbij is te denken aan tijdelijke overname van zorg bij ziekte of vakantie van de mantelzorger, opleiding, professionele begeleiding e.d.

Vertrouwen in mensen

Door de ontwikkelingen in de zorg wordt steeds meer van burgers gevraagd. Niet alleen van mensen die zorg nodig hebben, maar ook van hun naasten, burens of vrienden. Zij allen maken onderdeel uit van de sociale infrastructuur, waarop in toenemende mate een beroep moet worden gedaan. Daarbij past een andere rol van de gemeente. Niet een gemeente die alles dichttimert met regels en die een woud aan verantwoordingsformulieren vraagt, maar een gemeente die de burgers vertrouwen durft te geven. Een gemeente die de mogelijkheid biedt tot oplossingen die niet in het vastgestelde lijstje staan en die eenvoudige verantwoordingseisen stelt. Bureaucratie moet worden vermeden. Maar daarbij hoort ook dat hard wordt ingegrepen als blijkt dat mensen dit vertrouwen niet waard zijn.

Het CDA wil:

- *de samenwerking tussen organisaties in de wijken en kernen stimuleren;*
- *dat professionals in de hulp- en zorgverlening mensen stimuleren, zo nodig met hun hulp, zelf hun problemen op te lossen, bijvoorbeeld via “eigen-kracht-conferenties”;*
- *een sociaal netwerk stimuleren en ondersteunen, via welk bijvoorbeeld kerken, scholen en sportverenigingen zijn aan te spreken op hun mogelijkheden om mensen die bij hen komen op een natuurlijke manier met elkaar in contact te brengen;*
- *dat zorg dicht bij huis mogelijk wordt; de gemeente bevordert de ketenzorg door o.a. samen te werken met zorgverzekeraars, huisartsen, verpleeg- en verzorginstellingen en wijkverpleegkundigen;*
- *een sociale kaart op wijkniveau die jaarlijks wordt bijgewerkt en aan alle inwoners verstrekt;*
- *effectieve inzet van het budget voor preventie en beantwoording van vragen via één loket;*
- *dat Alphen het basisziekenhuis behoudt, zodat de meest voorkomende ziekenhuisbehandelingen in Alphen aan den Rijn gegeven kunnen worden;*
- *mantelzorgers optimaal worden gefaciliteerd en het vrijwilligerswerk wordt gestimuleerd;*
- *in plannen voor huisvesting en ruimtelijke ordening rekening wordt gehouden met woonwensen van ouderen: langer bij elkaar blijven moet ook in tijden van ziekte en tegenspoed mogelijk worden;*
- *de bouw van kangoeroewoningen bevorderen, ook door soepele regelgeving, zodat mantelzorgers en zorgontvangers bij elkaar kunnen wonen;*
- *dat vertrouwen de basis is en regels worden teruggedrongen, waardoor er minder bureaucratie is.*

HOOFDSTUK 6 SPORTIEF IN HET GROENE HART, BETAALBARE CULTUUR

Sport, cultuur en recreatie verbinden en bevorderen de gemeenschappelijkheid in onze samenleving. Ze bieden ook kansen aan de mensen om zichzelf te ontwikkelen, zichzelf te vermaken en om verantwoordelijkheid te nemen door als vrijwilliger actief te zijn.

Sport is goed voor de fysieke en mentale ontwikkeling van jong en oud. Een goed aanbod van sportvoorzieningen zo veel mogelijk in de directe woonomgeving is nodig. Het CDA hecht aan een bloeiend (sport)verenigingsleven. De inzet van vrijwilligers verdient aanmoediging.

Ook op school is sport en bewegen nodig in de strijd tegen het overgewicht bij kinderen. Het is belangrijk dat bedrijven, sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en de gemeente de handen ineen slaan om sport en bewegen te stimuleren. En sporten moet je doen met respect voor elkaar. Iedereen moet mee kunnen doen; ook kinderen uit gezinnen in moeilijke financiële omstandigheden. Het CDA wil dat de bestaande regelingen om dat mogelijk te maken blijven bestaan.

De sportverenigingen draaien in de visie van het CDA zo veel mogelijk op vrijwilligers. Dat verhoogt de betrokkenheid bij elkaar en houdt de sport betaalbaar. Er zijn verschillen in aanpak tussen de kernen gegroeid. Dat moeten we niet in één keer willen veranderen. Goede ondersteuning van vrijwilligers is belangrijk.

Het CDA vindt dat de gemeente zich moet richten op het stimuleren van kunst- en cultuureducatie, de amateurkunst en het in stand houden van voorzieningen zoals het theater, de streekmuziekschool en het bibliotheekwerk. Als het kan zo dicht mogelijk bij huis, in de eigen kern of wijk, zodat ze goed gebruikt kunnen blijven door alle inwoners. Het CDA wil daarbij de kracht benutten van de vele vrijwilligers die op dit terrein actief zijn. Ook is het belangrijk dat we goed blijven zorgen voor ons cultuurhistorisch erfgoed, zoals monumenten, historische archieven, archeologie en kerken. Het CDA wil in de kern Alphen aan den Rijn geen cultuurgebouw waarin organisaties worden gedwongen om samen te werken. Wel is er – ook gelet op de sluiting van de vestiging in De Bron - een noodzaak om de bibliotheek een nieuw, toekomstvast, onderkomen te geven. Het CDA wil dat de nieuwe “bieb” – die doelmatig en modern moet zijn - komt aan het Thorbeckeplein aan de Lage Zijde, om daar bij te dragen aan een levendig stadshart. Mogelijk kan een aantal andere functies worden gecombineerd met de nieuwe bibliotheek. Denk daarbij aan een expositieruimte. Het CDA vindt het belangrijk dat de gemeente laagdrempelige cultuurmanifestaties ondersteunt met geld en/of menskracht. Het aanbrengen van kunst in de openbare ruimte en bij civiele werken wordt gestimuleerd, zoveel mogelijk in samenwerking met het bedrijfsleven.

Een leefbare samenleving vraagt er om dat mensen zich ook op tijd kunnen ontspannen, alleen of met elkaar. Daar moet een goed aanbod van goed onderhouden recreatievoorzieningen voor zijn, zoals parken, wandelpaden, fietspaden, en trimparcoursen binnen de kernen en de wijken. Ook de verbinding met de wandel en fietspaden naar het buitengebied in ons Groene Hart moet goed zijn, met voldoende rustplaatsen en mogelijkheden tot kamperen bij de boer.

Voor de binnenrecreatie zijn de multifunctionele centra belangrijke faciliteiten. Ook deze draaien vaak op vrijwilligers.

Het CDA vindt dat vrijwilligers die zich inzetten op welk terrein dan ook, of het nu sport, cultuur, multifunctionele centra of zorg is, of op nog andere terreinen in het maatschappelijk leven, goed moeten worden ondersteund met bijvoorbeeld opleidingen en collectieve verzekeringen.

Het CDA wil:

- *eigentijdse sportvoorzieningen, niet alleen in de kern Alphen aan den Rijn, maar ook in de andere kernen en in de wijken;*

- *toegankelijke sportvoorzieningen voor iedereen, maar zeker voor kinderen en jongeren;*
- *gemeentebreed bevorderen en in stand houden van het cultureel-historisch erfgoed, (amateur)kunst, cultuur, de kunst- en cultuureducatie, voorzieningen zoals het theater, de streekmuziekschool, het bibliotheekwerk en laagdrempelige cultuurmanifestaties;*
- *steun voor jumelages en stedenbanden die draagvlak hebben onder de bevolking;*
- *aandacht en ondersteuning voor het boomkwekerijmuseum, als onmisbaar deel in de cultuurhistorie van de boomkwekerij;*
- *het monumentenbeleid vastleggen en zorgdragen voor financiering;*
- *parken en wandel- en fietspaden goed blijven onderhouden;*
- *trimparcoursen aanleggen in de wijken en kernen;*
- *vlinderbermen waar het kan;*
- *multifunctionele centra ondersteunen;*
- *kamperen bij de boer faciliteren met zo eenvoudig mogelijke regelgeving en administratieve processen;*
- *het opstarten van rustpunten, zoals een theeschenkerij, stimuleren, daar waar geen horecaondernemingen in het buitengebied aanwezig zijn;*
- *een goede ondersteuning van vrijwilligers bij het sportverenigingswerk en culturele activiteiten, maar ook op andere terreinen van het maatschappelijk leven.*

HOOFDSTUK 7 NIET GROEIEN MAAR BLOEIEN

Het moet goed wonen, leven en werken zijn in de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn. Dat betekent dat kernen, wijken, buurten en straten schoon, heel en veilig met voldoende groen zijn, in harmonie met de landschappelijke omgeving. Dit houdt o.a. in bloeiende bermen (vlinderbermen en bijenbermen) langs wegen en fietspaden buiten de agrarische productiegebieden. Maar ook stadstuinbouw en “groene vingers” om de natuur in de wijken tot bloei te brengen. Goed wonen, leven en werken betekent ook de aanwezigheid van voldoende voorzieningen, zoals winkels, speeltuinen, sportverenigingen en andere plaatsen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Daar kunnen de bewoners met elkaar verder bouwen aan een bloeiende samenleving. Bij een ontmoetingsplek voor een wijk of kern is te denken aan een buurthuis, kantine of vrijkomend klaslokaal van een basisschool. Het CDA stimuleert en ondersteunt dit actief en wil ook de woningcorporaties daarbij betrekken.

Voor de leefomgeving betekent het ook dat er kindveilige routes naar school zijn, dat vrachtverkeer zo veel mogelijk buiten de woonwijken om wordt geleid, dat woon-werk verkeer met fiets, auto, bus en trein mogelijk moet zijn. Schone straten en verharde wegen in het buitengebied, vrij van honden – en paardenpoep, verhogen de kwaliteit van de leefomgeving. Plaatsing van voldoende afvalbakken kan het opruimgedrag bevorderen.

Het CDA vindt dat het door de hele gemeente heen zichtbaar moet zijn dat Greenport Boskoop een belangrijk deel van de gemeente is; de parken, rotondes, wegbermen en plantsoenen zijn de etalages van de Greenport. Gemeente en ondernemers werken daarbij samen.

Het CDA heeft niet de ambitie de nieuwe gemeente verder te laten groeien in inwonertal. Maar we willen wel de kwaliteit van onze woon- en leefomgeving en onze voorzieningen op peil houden. Onze huishoudens tellen steeds minder mensen, daarom blijft er behoefte aan meer woningen. Er zijn geen grootschalige nieuwbouwplannen nodig. Wel geven we ruimte voor maatwerk bij vervanging of nieuwbouw binnen de wijken en de kernen. Duurzaamheid is daarbij een aandachtspunt. De komende jaren is er vooral behoefte aan meer woningen voor starters en aan meer levensloopbestendige woningen voor senioren. Woningcorporaties zijn daarbij de natuurlijke partners van de gemeente, maar ook particulier opdrachtgeverschap zal worden gestimuleerd. Omdat er naar verwachting blijvend buitenlandse werknemers in Nederland zullen zijn, moet hun huisvesting goed geregeld worden. Mocht er vanuit de provincie een beroep op het nieuwe Alphen aan den Rijn worden gedaan voor nieuwbouw om te voorzien in de woningbehoefte van andere gemeenten, dan willen wij hieraan niet voorbijgaan en het verzoek overwegen.

Het CDA is bij uitstek de partij die zich inzet voor een vitaal buitengebied. De leefbaarheid van het platteland staat of valt met een gezonde agrarische sector. Het CDA streeft naar een goede balans tussen natuur, landbouw en recreatie. Een buitengebied waar in een goede harmonie plaats is voor de boeren, de inwoners en de toeristen.

Het CDA wil:

- *bloeiende bermen (vlinderbermen, bijenbermen) langs wegen en fietspaden buiten de sierteeltgebieden;*
- *stadstuinbouw en “groene vingers” in de wijken;*
- *in het belang van de sierteeltgebieden een adequate handhaving van de distelverordening;*
- *een eigen ontmoetingsplek voor elke wijk of kern actief stimuleren en ondersteunen en de woningcorporaties daarbij betrekken;*

- *een goede verbinding, met voldoende wandel- en fietspaden, van de stadskern met de buitengebieden en de ommelanden;*
- *opruimplicht voor hondenpoep en paardenpoep binnen de bebouwde kom en op verharde paden en wegen daarbuiten;*
- *dat de gemeente door inrichting en onderhoud van de openbare ruimte uitstraalt dat Greenport Boskoop een belangrijk deel van de gemeente is. Gemeente en ondernemers werken daarbij samen;*
- *bouwen naar behoefte in de kernen en wijken voor het in stand houden van de voorzieningen, met aandacht voor starters, senioren (o.a. huur- en koopappartementen) en voor huurders die net niet in aanmerking komen voor een sociale huurwoning;*
- *samen met woningcorporaties kijken naar duurzaamheidsmaatregelen aan de woning;*
- *bij nieuwbouwplannen ruimte voor particulier opdrachtgeverschap;*
- *goede huisvesting voor buitenlandse werknemers, waarbij concentraties die niet passen in de omgeving moeten worden voorkomen;*
- *ruimhartige medewerking bij functieverandering van vrijkomende agrarische bebouwing naar wonen en werken, op basis van de nieuwe Wet plattelandswoning;*
- *zuinig zijn op het groen dat we hebben; als er meer ruimte voor bedrijven nodig is, dan eerst bedrijventerreinen herstructureren vóór dat groen wordt opgeofferd.*

HOOFDSTUK 8 VITALE VERBINDINGEN

Mobiliteit is noodzakelijk, economisch en maatschappelijk. De bereikbaarheid van alle delen van onze gemeente moet verder verbeteren. Met behulp van goede verbindingen en transportmiddelen kunnen we onszelf of goederen snel en zonder overlast verplaatsen. Het CDA onderkent dit belang en vindt dat de nieuwe gemeente in overleg met rijk, provincie en buurgemeenten een belangrijke taak heeft om de bestaande infrastructuur in stand te houden en waar nodig te voorzien van nieuwe verbindingen en verkeers- en vervoersvoorzieningen.

Onder infrastructuur en verkeers- en vervoersvoorzieningen verstaan wij: autowegen, vaarwegen, spoor, fiets en wandelpaden, maar ook specifieke zaken als OV voorzieningen, parkeerplaatsen, fietsstallingen (niet limitatief). Het CDA realiseert zich dat in de ruimere zin het ook gaat om IT verbindingen en communicatietechnologie. IT biedt de mogelijkheid een stukje van de mobiliteit te verleggen van de openbare ruimte naar digitaal.

De bereikbaarheid van de nieuwe gemeente Alphen in de regio wordt bepaald door vaste verbindingen: het spoor Leiden - Utrecht en Leiden - Gouda, Rijksweg N11 en provinciale wegen als de N207 en N209. Maar ook door het water: de Oude Rijn en de Gouwe en de Heimanswetering richting Amsterdam. Deze verbindingen bepalen de strategische positie van de gemeente. Via deze verbindingen verlopen vervoer en transport van en naar andere regio's. Het is hoogst noodzakelijk dat in deze verbindingen die bijna zonder uitzondering dateren van 50 of meer jaar geleden, de knelpunten opgelost worden. Het CDA vindt dat de gemeente een rol heeft om samen met rijk en provincie hiervoor afspraken te maken. De gemeente moet vanwege de gewenste bereikbaarheid bestaande en komende problemen op de kaart zetten, aanjagen en meedenken in oplossingen en soms ook (gedeeltelijk) bijdragen in de kosten. Immers de onderlinge verbinding tussen de kernen verloopt voor een groot deel over de provinciale wegen. Goede verbindingen tussen alle kernen zijn economisch en maatschappelijk van groot belang.

In de Oost-West verbinding is de Hefbrug in Boskoop een groot probleem voor de leefbaarheid in de dorpskern. Zo ook de problematiek van het sluipverkeer aan de Lage Zijde langs de Hondsdijk en Dorpsstraat in Koudekerk, of het zware landbouwgerelateerde verkeer dwars door Aarlanderveen en dan ook nog als voorbeeld de gelijkvloerse kruising midden in Hazerswoude-Dorp. Meer fijnmazig bezien zijn er ook problemen met fietsroutes, die niet echt uitnodigen om uit de auto te stappen, parkeervoorzieningen die niet toereikend zijn, het probleem van sluipverkeer. Het CDA vindt dat de gemeente aan de oplossing van dit soort problemen moet werken. Het CDA weet dat een deel van de problemen binnen de wijken en kernen misschien niet zomaar en snel oplosbaar is. Het CDA zet juist stevig in op fietsvoorzieningen in de kernen. Dit moet de vastgeroeste automobilist verleiden voor de korte afstanden toch de fiets te nemen.

Als deel van het Groene Hart is de gemeente ook verblijfgebied voor de eigen inwoners en voor velen uit de gebieden (stedelijke agglomeratie) om ons heen. Recreatie en natuur vormen een wezenlijk deel van onze economie. Het CDA wil op enkele plaatsen parkeer- annex fietstopstapplaatsen (transfer) aanleggen. Verder wil het CDA een fietsroute waardoor het rondje om het nieuwe Alphen, van om en nabij 80 kilometer, een attractie wordt voor fietsliefhebbers. De lokale economie wordt daarmee versterkt.

Waterrecreatie heeft onze bijzondere aandacht. Het CDA wil het Groene-Hart-potentieel, dat zeker vergelijkbaar is met andere watersportgebieden, versterken. Daarbij is te denken aan het aanleggen van een jachthaven in de Rijnhaven. Daarmee komt er een band met de stadskern en wordt Alphen aan den Rijn een uitvalsbasis voor waterrecreatie. Verder kan de toegankelijkheid en bevaarbaarheid van waterwegen, zoals het Aarkanaal, worden vergroot door te streven naar steigers, aanlegplaatsen, beweegbare bruggen, als ook passeerplekken in kanoroutes in het buitengebied.

Het Park Zegersloot is een uniek grootschalig recreatiegebied met water en natuur, waar meer mogelijkheden voor ontspanning denkbaar zijn dan wat er nu is. Intensivering van extensieve dagrecreatie is hier prima mogelijk. Het CDA ziet kansen voor recreatiebedrijven en de lokale economie.

Het Bentwoud wordt het grootste recreatie- en natuurbos van Zuid Holland. De aanleg van het bos en afronding met fiets- en wandelpaden, kanoroutes en dagcamping heeft hoge prioriteit. Verder wil het CDA daar snel een recreatieconcentratiepunt zodat de bezoekers een duidelijk start- en verblijfpunt hebben.

Het CDA ziet in dat de gemeente niet alle knelpunten (tegelijk) kan oplossen. Het CDA wil daarom een systematische aanpak, waardoor op basis van prioriteiten wordt gewerkt aan meerjarige oplossingen. De belangen van natuur en milieu worden daarin vanaf het begin meegewogen. Voordat de gemeente overgaat tot nieuwe infrastructuur komt eerst de vraag of er een alternatieve oplossing bestaat. Modelshift (overstap stimuleren van auto naar fiets of auto naar OV) heeft de aandacht. Voorkomen van niet nodige investeringen in meer asfalt, zorgt er voor dat de niet vermijdbare uitbreidingen sneller aan bod komen. De gemeentelijke portemonnee is niet overvloedig gevuld en dwingt te kiezen.

Van belang is dat ook het bedrijfsleven meedoet aan een programma maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Het CDA vindt dat een investering van de gemeente in infrastructuur een contra mal moet hebben door de inzet van het bedrijfsleven in vermijdbaar en of meer efficiënt vervoer.

Het CDA wil:

- *N207 Zuid corridor: snelle besluitvorming over een haalbare oplossing voor betere ontsluiting van de Greenport op de A 12 en N11 én ontlasting dorpskernen Boskoop en Hazerswoude-Dorp;*
- *uitbreiding van passeersporen op het traject Leiden – Utrecht, aanleg van een station in Hazerswoude Rijndijk, meer treinen (elk kwartier een trein in beide richtingen) tussen Leiden – Alphen – Utrecht;*
- *realisatie van de lightrailverbinding Alphen – Gouda en opening van station XXXXX in Boskoop;*
- *onderzoek naar mogelijkheden om zwaar verkeer in Aarlanderveen uit de dorpskern te weren;*
- *tegengaan sluipverkeer Alphen – Leiderdorp via de dorpskern van Koudekerk;*
- *verbinding rondweg Alphen noord en zuid via een aparte passage bij de Steekterbrug, mede ter ontlasting van de N207;*
- *aanleg van een rotonde op de kruising N209 - Bentwoudlaan in Benthuizen;*
- *herinrichting van de Bentwoudlaan in Benthuizen;*
- *studie naar en besluitvorming over de Rondweg Alphen-West;*
- *aanleg van een ongelijkvloerse kruising Leidse Schouw – spoor;*
- *studie naar en besluitvorming over een ongelijkvloerse kruising N11 – Leidse Schouw;*
- *meer en veilige fietsvoorzieningen in de kernen;*
- *autoparkeer- annex fietsopstapplaatsen (transfer) voor het stimuleren van fietsgebruik in de stad en naar het buitengebied;*
- *een fietsroute waardoor een rondje om de nieuwe gemeente Alphen aan den Rijn een attractie wordt voor fietsliefhebbers;*
- *het particulier initiatief stimuleren een jachthaven aan te leggen in de Rijnhaven;*
- *de toegankelijkheid en bevaarbaarheid van waterwegen vergroten door te streven naar steigers, aanlegplaatsen en beweegbare bruggen en passeerplekken in kanoroutes in het buitengebied;*
- *aanleg en daarna onderhoud van toegangswegen, parkeerterrein en een compleet stelsel van fiets- en wandelpaden in het Bentwoud;*
- *snel een recreatieconcentratiepunt in het Bentwoud realiseren, zodat de bezoekers een duidelijk start- en verblijfpunt hebben.*

HOOFDSTUK 9, GEZONDE FINANCIEN, LAGE LASTEN

Meer dan 70% van de gemeentebegroting bestaat uit een landelijke uitkering waarvan de hoogte door het Rijk wordt bepaald. De rest komt vooral uit lokale belastingen, die de gemeente zelf kan bepalen. Omdat de gemeente in hoofdzaak afhankelijk is van niet beïnvloedbare inkomsten en ook voor een groot deel taken moet uitvoeren - voortvloeiend uit wetgeving en zorgplicht - zal de sturing vooral moeten plaatsvinden op de uitgaven en de efficiency van de bureaucratie.

Het CDA vindt dat de gemeentebegroting structureel in evenwicht moet zijn, ook in moeilijke tijden, omdat de gemeente per definitie behoedzaam en duurzaam moet omgaan met de schaarse financiële middelen.

Het gemeentelijk financieel beleid en het daarbij behorend financieel instrumentarium moeten zorgvuldig worden vormgegeven en uitgevoerd. Structurele uitgaven worden gedekt uit structurele inkomsten; tekorten worden kordaat opgelost en niet naar de toekomst doorgeschoven. De uitvoering van het financieel beleid vraagt de nodige bestuurlijke en ambtelijke aandacht. In de huidige economische crisis past een terughoudend grondbeleid en het strak volgen van de ontwikkelingen binnen de grondexploitaties.

De OZB-tarieven van de huidige drie gemeenten lopen uiteen en zullen dus geharmoniseerd moeten worden. Wat het CDA betreft mag na afronding van de harmonisatie de OZB met niet meer dan het landelijke inflatiecijfer stijgen. Vanuit het CDA-gedachtengoed dat mensen betrokken zijn op elkaar en niemand tegen zijn wil aan de kant mag blijven staan, is hierop één uitzondering mogelijk: als er voor sociaal beleid meer financiële middelen nodig zijn, is een extra verhoging van de OZB bespreekbaar.

Het CDA wil

- *dat het huishoudboekje van de gemeente op orde is;*
- *rekening houden met een scenario waarbij inkomsten lager uitvallen dan nu wordt voorzien, omdat de uitkeringen van de rijksoverheid aan gemeenten de komende jaren onzeker zijn;*
- *als uitgangspunt voor de periode 2014-2018 over de gehele breedte een streng en zeer sober financieel beleid, als gevolg van de slechte economische vooruitzichten en de uitlijning van de nieuwe gemeente;*
- *terugdringing van de overheadkosten en inrichting van de ambtelijke organisatie gericht op optimaal presteren. Na de fusie moet uiterlijk in 2015 de ambtelijke organisatie daarop worden doorgelicht;*
- *dat de wethouder financiën zich voor 100% richt op de financiën, bedrijfsvoering en gemeentelijk vastgoed en zaken als efficiency, kostenbeheersing en kostenbewustzijn;*
- *voldoende weerstandsvermogen ("voldoende vlees op de botten");*
- *dat reserves en voorzieningen planmatig worden bijgehouden en regelmatig worden getoetst aan het daartoe geformuleerde beleid;*
- *de resterende NUON reserve niet gebruiken om tekorten in grondexploitaties op te vangen of consumptieve uitgaven te doen, maar uitsluitend voor investeringen met een lange levensduur, in de openbare ruimte of in vastgoed (grond, gebouwen, infrastructuur);*
- *terughoudend zijn met de aankoop van gronden;*
- *risicoanalyses, juist bij gemeentelijke bouwprojecten;*
- *de opbrengsten uit bouwexploitaties pas benutten als de winst daadwerkelijk is gerealiseerd;*
- *winstnemingen uit grondexploitaties uitsluitend inzetten voor investeringen met een lange levensduur, in de openbare ruimte of in vastgoed (grond, gebouwen, infrastructuur);*
- *kostendekkende tarieven voor afvalinzameling- en verwerking, leges, parkeren, begraven en riool. Inwoners en bedrijven zijn afhankelijk van deze basisvoorzieningen;*

- *na harmonisatie van de OZB-tarieven een maximale stijging met de inflatiecorrectie; als extra financiële middelen nodig zijn voor sociaal beleid kan alleen daarvoor een uitzondering worden gemaakt.*